

Foto: Kristian Bording, Fearless Play

Innspillsmøte om selvorganisering, KUD, 27. mars, 2017.
Reidar Säfvenbom

Seksjon for kroppsøving og pedagogikk
NORGES IDRETTSHØGSKOLE

15 minutter

- Motiver for å delta i debatten
- Begreper som angår debatten
- Hva kjennetegner selvorganiserte miljøer
- Anbefaling fra forskningen

- Politikk handler om fordeling av goder
- Tilbud og tilrettelegging for kroppslig aktivitet er et gode
- Dette godet må fordeles likt / rettferdig slik **at alle barn og unge** har en reell tilgang til godene.

En størrelse passer sjelden alle

Idrettslaget skal fungere som en utviklingsressurs
for barn og unge

For at idrettslaget skal fungere som en ekstern
utviklingsressurs må den matche de interne
utviklingsressursene (kapitalen) hos den unge

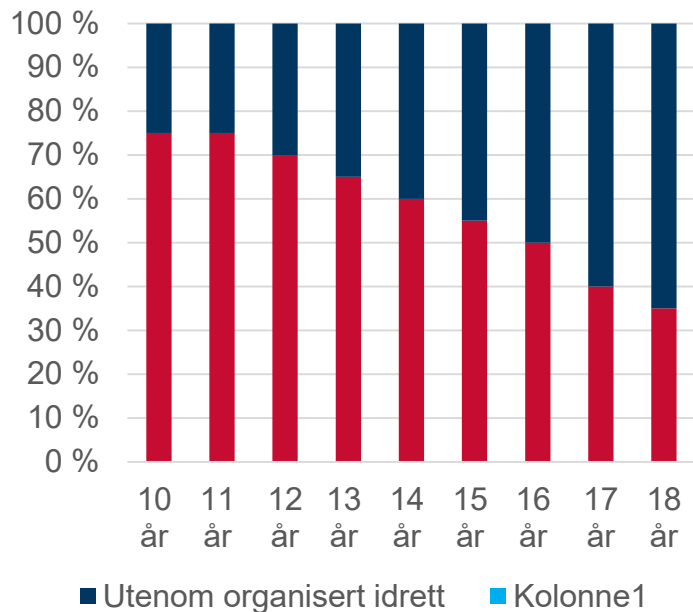
"Goodnes of fit"?

"One size doesn't fit all"

(Säfvenbom, Geldof. & Haugen, 2014).

200.000 barn og unge i alderen 10 – 18 år står utenfor den organiserte idretten.

- Hvis det investeres flere hundre millioner i oppvekstnettverket til de som er innenfor - og lite eller ingen ting til de som står utenfor så gjenspeiler det en usosial fordeling av et viktig gode.
- Hvordan kan vi støtte de som står utenfor?
 - Utenfor pga relasjonell mismatch.
 - De som står utenfor er trolig mindre ensartet enn de som er innenfor.
 - Å nå fram til mange av disse forutsetter **kunnskap om ungdomskulturer** og **kunnskap om ikke-tradisjonelle aktiviteter**
- Samfunnsøkonomisk er det mye å hente – og det er mulig

Hvilke motiver har vi for å delta i debatten

- **Utvikle rettferdig fordeling av tilrettelegging for aktivitet**
 - Optimalisere utviklingsprosesser for alle unge uansett interne ressurser
 - Utjevne sosial ulikhet og helseforskjeller i oppvekst
 - I lojalitet med alle barn og unge
- **Ivareta egne interesser**
 - Ivareta eksisterende selvorganiserte grupperinger
 - Ivareta NIF som hegemonisk leverandør av aktivitet til barn og unge (se Skirstad, Waddington & Säfvenbom, 2012)
 - *Organisasjonen skal være en positiv verdiskaper for individ og samfunn og dermed **styrke sin posisjon som folkebevegelse og drivkraft i samfunnet.*** (Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komités lov)
 - Uheldig utspill fra Norges Skiforbund før dette møtet

"...ikke forringes slik at det går utover vår aktivitet"

Innspillskonferansen KUD - egenorganisert aktivitet

Kulturdepartementet arrangerer mandag 27. mars innspillskonferansen med tema egenorganisert aktivitet. Vi oppfordrer alle våre klubber til å delta og komme med innspill til Kulturdepartementet om hvordan de kan legge bedre til rette for aktivitet. Les mer i saken

«Hva er de største hindrene for at flere kan utøve sin egenorganiserte aktivitet i dag, hvilke grep kan regjeringen gjøre og hvordan kan regjeringen sikre at en større andel av tilskuddene går til egenorganisert aktivitet?»

Ski-idretten er gjennom tilrettelegging og kjøring av skiløyper en stor aktør når det gjelder tilrettelegging for den egenorganiserte aktiviteten, som igjen gir stor folkehelsegevinst. Det er viktig for oss at spillemiddelordningen ikke forringes på en slik måte at det går ut over vår aktivitet.

Vi oppfordrer derfor klubbene til å melde seg på til innspillskonferansen. Dersom det er klubber som har anledning og ønsker dette, kan vi være behjelpelige med budskap som kan legges frem under konferansen. Vi ber da om at dere gir oss rask tilbakemelding.

Kulturdepartementet inviterer miljøer som driver eller legger til rette for egenorganisert aktivitet til innspillsmøte 27. mars 2017.

Tid: kl. 09:00 – 12:00
Sted: Auditoriet "Dovregubben" i Grubbegata 1, Oslo. Møt opp i resepsjonen i Grubbegata 1 fra kl 09.00 for

Begrepsopprydding:

Vi setter sammen to ord: Aktivitet og organisering

	Organisert	Selv-organisert
Tradisjonelle idretter	Ski, fotball, håndball i idrettslag organisert gjennom regler, treningsopplegg, trenere, materialforvaltere osv.	Ski, sykkel, svømming.... Initiert og organisert av en selv eller familie / venner.
Moderne aktivitetsformer "Post sports" "Lifestyle sports" "Adventure sports"	Snowboard i klubb. OLT-utøvere X-games / OL	Tricking, break, parkour, brettkjøring.. Initiert og organisert av en selv eller venner

Hva kjennetegner de "etablerte" selv-organiserte miljøene?

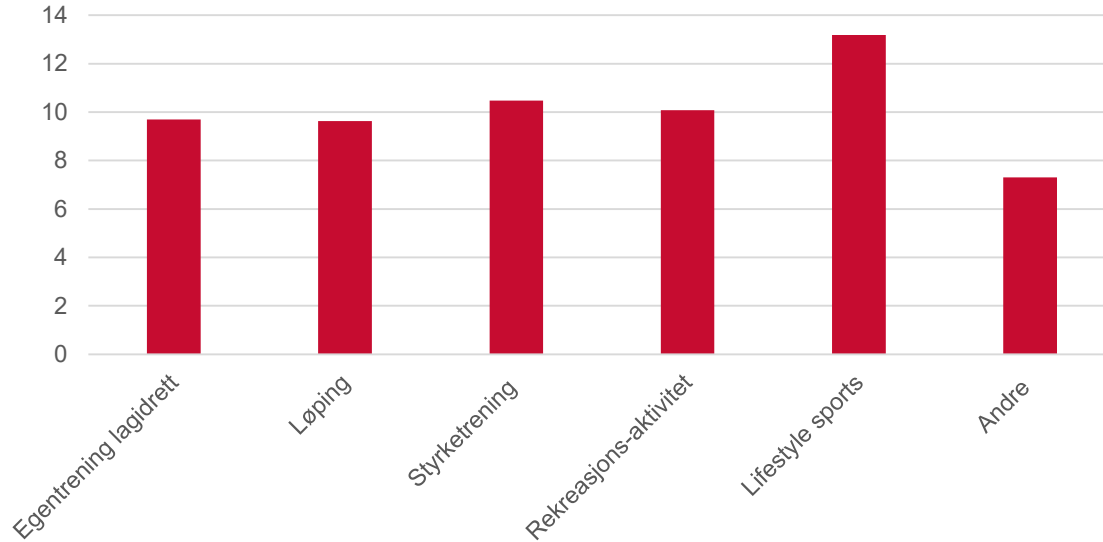
Selvorganiserte "tradisjonelle"

- Autonome
 - Tradisjonelle idretter
 - Voksne og eldre
 - Individuelle mer enn kollektive
 - Helseorientert
 - Standardisert
-
- Trenger natur, skiløyper, stier, svømmehaller, sykkelstier, slalombakker

Selvorganiserte "moderne" (Lifestyle sports)

- Autonome
 - Moderne aktiviteter (post-sports)
 - Barn og ungdom (- og stadig flere voksne)
 - Kollektive!!
 - Erfaringsorientert (smil framfor mil)
 - Lite standardisert (Never imitate – allways innovate)
-
- Trenger anlegg, utstyr, ressurser til "gatherings" og "events"

Motivasjonsindex (SDI) selvorganisert aktivitet

(Bulie, Säfvenbom, Haugen, 2012)

Lifestyle sports / post sports

- **As an alternative to traditional organized sports**, lifestyle sports and action sports have emerged and expanded rapidly over the past few decades (Wheaton, 2010).
- **central to these activities are values, cultures, and experiences that differ from many traditional rule-bound, competitive, and institutionalized sports, or traditional physical activity and health programs** (Atkinson, 2013; Breivik, 2010; Wheaton, 2010).
- Some young people perceive that organized sport contexts are overly elitist (Säfvenbom et al., 2014) **and they find lifestyle sport more appealing** (Säfvenbom, Agans & Wheaton, in review).

- "Lifestyle sport is championed by avant-garde groups. These groups have dared to practice transgressive behaviors and create new values" (Midol & Broyer, 1995, p. 210).
- These contexts may produce happy and prospering young people, **not in spite of, but because of involvement in contexts with no strict rules, no formal leaders, and no a priori competence or performance goals.** (Säfvenbom, Agans & Wheaton, in review).

- For mange unge er det like vanskelig å oppsøke eksisterende selvorganiserte grupper som det er å oppsøke tradisjonell idrett.
- Mange vil ha behov for en viss semi-organisering på for eksempel ungdomsklubben
- En ungdomsklubb med utstyr og riktige voksne kan utvikle selvstendige selvorganiserte

Hvilke grep kan regjeringen gjøre for bedre å legge til rette for egenorganisert aktivitet?

- Legge til rette for at NIF og særforbund kan fortsette å stimulere til **selvorganisert tradisjonell idrett**
- Etablere en administrativt enhet **utenfor NIF** som kan fordele ressurser til **selvorganisert moderne aktivitet**
- Stimulere til mer forskningsbasert kunnskap om hvordan vi kan stimulere inaktive til selvorganisert aktivitet gjennom ungdomsklubber
- Snakke sammen på tvers av KUD, HOD og BLD og etablere et prøveprosjekt med en kostnadsramme på kr. 150 millioner per år i tre år
- Knytte forskning til prøveprosjektet

Takk for oppmerksomheten.

